

Dolenjske Novice.

Izhajajo 1. in 15. vsacega meseca. Cena jim je za celo 1 gld., za pol leta 50 kr. — Naročnino sprejema J. Krajec v Novem Mestu, dopise pa uredništvo.

Kdor želi kako oznanilo v „Dolenjske Novice“ natisniti dati, plača za dvostopno petit-vrsto 8 kr. za enkrat, dvakrat 12 kr., trikrat 15 kr.

K 50letnici škofovstva slavno vladajočega papeža LEONA XIII. v dan 19. februarija 1893.

Věčna slava dôni Tebi, Leon,
Strážnik sivolasi cerkve svete,
Poglavár Katoličanov čete,
Slava, čast Ti v vekov vek!

*Petdeseto leto z dném današnjim
Zatonilo je v vihárnem časi,
Kar vladiki Tebi glavo krasi
Apostolske mitre žar.*)*

V sever jasni danes duh Ti plôve:
V stólno mesto *Belgije bogate,**)*
Na vrhé *Peružije gorate,†)*
Kjer Ti ljubljén biva rod.

Tam vladika živel si, osivel,
Delal, mólil v blagor drage čede,
Kristove razlagal ji besede
Dobrim vsem prijatelj drag.

Bog Te živi, čuvaj, Oče sveti,
Solnčne dni starostne Ti podári,
Sveti cerkvi dolgo Te obvari, —
Slava Tebi v vekov vek!

Toda, česar nikdar nisi slutil, --
Milost božja Te je véla dalje:
Na večér življenja Te pozvál je
Klíč Gospodov — v večni *Rím*.

In zaménil mitro si s tijáro,
V čolnič Petrov čvrst krmár si stopil,
Z umom in svetostjo ga oklopil, —
Číl za vesla si prijél.

*Cerkev zveličalno Bog dobrotni
Tebi, Leon, v varstvo je izročíl,
S tábo svetu nov je zor napočíl:
Žarna Ti si — „luč z nebá“.††)*

Da človeštvo dolgo še obsevaš,
Tísoč prošenj danes v širnem svetu
Dviga se k nebeškemu Očetu
Tebi blágosti prosèč.

Jos. Podkórenčan.

*) Mitra je škofova kapa. **) V Belgiji so bili Leon XIII. papežev poslanec, †) v Peružiji pa nadškof. ††) „Luč z neba“ imajo papež priimek kakor so imeli prejšnji Pij IX. priimek „križ od križa“.

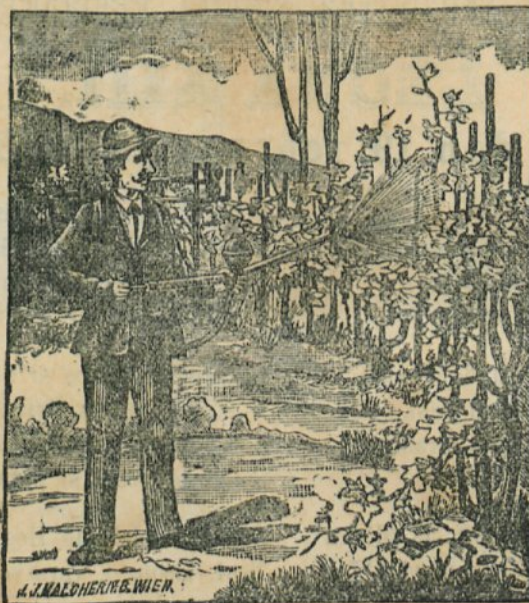

Gospodarske stvari.

Škropilnica inženirja M. Živica v Trstu.

Kakor do zdaj še vsako leto, od kar peronospera trtam tako silno škoduje, opozarjamo tudi letos naše vinogradnike na pravočasno škropljenje trt. O veliki koristi tega dela danes pač skoraj ni več potrebno govoriti, ker je preočitna. Le pokusiti je treba v lansko vino iz škropljenih in neškropljenih trt. Prvo se prodaja danes po 14 do 20, da že celo po 23 gld. vedro, drugo pa komaj po 7 do 10 gld. Kak razloček je pa tudi v lesu škropljenih in neškropljenih trt?! Prve imajo kaj močne, popolnoma dozorjene mladike, druge pa hirajo, da jih je kar grdo videti, ob reznji ne bode skoraj kje palcev — čepov — puščati, kje še-le napencev — šparonov?

Pa še na nekaj moramo naše vinogradnike opozarjati. Po nemških, francoskih itd. strokovnih časnikih, oglašajo se vedno bolj pogostoma vino gradniki, kateri trdijo, da v pravilno škropljenih vinogradih trtna uš kaj počasi, da še celo kar nič ne napreduje. Da, oglasil se je že celo strokovnjak (Oger), kateri je neki popolnoma ušive trte globoko do korenik odkopal, ter jih z galično tekočino, kakoršna se rabi za škropljenje trt, prav dobro poškopil ter zopet zasul. Trte so pričele na to bujno

rasti, dasiravno so bile že kaj močno oslabele in uši so na korenikah skoraj popolnoma zginile.

Torej kedo bo še tako neumen, tako kar bedast, da svojih trt tudi v tekočem letu ne bode škropil? Gotovo nihče, razun k večemu tisti, kateri je toliko reven, da niti tolike ne premore, kolikor bi ga galica stala. Za škropljenje treba je pa tudi še priprav. Revež vzame za to lahko škafec in snopček slame. Za večjega in torej tudi premožnejšega posestnika vinogradov pač to več ne zadostuje. Prepočasi mu gre delo iz pod rok in galične tekočine se preveč potrafi in to ne, da bi bile trte tako poškopljene, kakor morajo biti — namreč čez in čez popolnoma. Za večjega posestnika vinogradov treba že posebnih strojev — škropilnic. Pa praša se, katera škropilnica je pa najboljša, najpriporočljivejša? Gotovo tista, katera opravlja delo prav povoljno, v vsakem obziru prav dobro in katera pri vsem tem le malo stane.

In taka škropilnica je gotovo ona, katero je izumil naš rojak, inženir g. M. Živic v Trstu, in katero predočuje pridejana podoba.

Mi smo priporočali to škropilnico vže lansko leto, priporočamo jo letos zopet; kajti na kmetiški šoli na Grmu so poskusili lansko leto na novo več škropilnic in med vsemi je bila ta najboljša in najbolj po ceni. Med tem, ko stanejo druge iz bakra narejene škropilnice po 25, da še celo kakor „Sifonija“ 29 gold., stane M. Živic-ova popolna komaj 10 gold. In druge

PODLISTEK.

Človeški jezik.

(Šaljiv opis. Spisal Iv. Š.)

„Saj imam na jeziku, samo povedati ne morem“, tako toži marsikdo, ki bi rad kaj razložil, pa se ne more domisliti pripravnih besedi. Potem pa pride kdo drug, ki mu „vzame besedo z jezika“, no, potlej pa že gre. Podobno se godi človeku, ko hoče govoriti o človeškem jeziku. Vsakoyrstni priimki, s katerimi so počastili zlobni jeziki jezik, kot: dolg, namazan, gibčen, oster, hudoben, namočen, opravljen, priliznjen, hinavski, strupen, prepirljiv, zbadljiv — cele litanije! silijo mu v spomin na jezik. Toraj prav opravičeno lahko reče: „Saj imam na jeziku, samo povedati ne morem, preveč je za enkrat“.

Ker nam ni mogoče kar na celem razložiti vseh jezikovih lastnosti, skušajmo jih spoznati po-

lagoma. Da le začnemo, potem ne bode več težav. — Najpoprej je seveda treba naslikati podobo jezikovo. A kadar riše slikar kakšno živo stvar, mora biti le-ta čisto mirna, sicer se skazi cela podoba. Jezik pa nima te čednosti, da bi miroval; saj je znano, da pravijo o njem: „Kako mu gré, kako mu teče“. Zato menda do danes še ni bilo slikarja, ki bi bil naslikal živ človeški jezik. Toda preiskovalci, ki stvar desetkrat preobrnejo in od vseh strani ogledajo, predno jo opišejo, hvalijo to prednost jezikovo. Samo ogledovati ga je treba in hitro pisati, kar je znamenitega na njem. Njim se toraj zahvalimo, da vemo, kakšen je jezik. — Jezik domuje pod — nebom — seveda ne pod milim nebom, ampak pod ustnim. Kosti nima čisto nič, tvori ga namreč samo mehko meso ali mišice. Le zaradi popolnosti popisa bodi to omejeno, saj znano je itak vsakemu, kdor je kedaj slišal narodni pregovor: „Jezik je majhna prata, pa vendar dosti ošata“. Kako resnično in jeder-

drage škropilnice odpovedajo delo, Živic-eva pa nikdar.

Torej vinogradniki, sezite le po Živic-evi škropilnici. Ako jo jeden ne zamore kupiti, kupite trije, štirje jedno v društvu. Prodajal jih bode gosp. Franjo Kastelic v Kandiji.

Sold do solla — gold nar!

Iz malega rase veliko. Le kedor to vé, in se po tem ravna, si bode nabral premoženja; kedor pa pričakuje, da mu bode priletel kar velik kos naenkrat, se jako moti — ostal bode večinoma „nemanič“ do zadnjega zdihljeja. Tudi ne more biti drugače: v loteriji jih zadene manj kakor jih strela pobije, bogatih strijcev tamo v Ameriki ali kjer si vže bodi, je pa tudi kaj malo, da bi kar tisočake in stotisočake zapustili!

Pomagati si mora vsakdo sam

To dandanes ni tako grozno težavno — zlasti ne za delavne ljudi, ki prislužijo vsaki teden gotov denar. Priliko, kaj prihraniti si, delavec, rokodelc, ti daje poš na hranilnica — 50 kr. ti vže sprejmó ter jo kujižico, celo po 5 krajcarjev si lahko prihranjuješ; kupiš si pošno hranilno karto, na njo pa prilepljaš pošne marke do 50 kr. Ta karta se ti na vsacej pošti sprejme mesto gotovega denarja. Le nosi nekaj let take karte in lep kupček ti bode narasel, ker pošta ti obrestuje vse s tremi odstotki.

Vemo pa, da je človek slab; ko pride stiska, si skuša pomagati s tem, kar je najbliže. Denarja ni — ej, iz hranilnice se vzame! A v hranilnici ga sedaj ni več, in vendar bode morda prišla hujša sila. Tukaj je treba pomagati s sredstvom, da je človek prisiljen varčevati. Tudi tako

nato je to povedano: Kakor se namreč pčénke včasih drži kaka kost, tako je tudi jezik priraščen na podjezično kost! Zgoraj jezikova stran je nekoliko izbočena; po sredi pa je predeljen jezik z neznatno zarezo v dve jednaki polovici. Zakaj je ta zareza, še ni določeno: najbrž zaradi lepšega! Spodaj pa je jezik pritrjen na ustne žleze; samo ob robovih in na prednjem koncu je prost. Njegova oblika ni stalna: včasih je daljši in ožji, včasih širji in krajši — kakor mu pač bolje ugaja. Po dolgem in počez je prevlečen z brezštevilnimi čutnicami — zato je pa tudi tako lahko pregibljiv in tako uren. Na koncu in na robovih je posejan s premnogimi bradavičicami, s katerimi človek okuša. Te bradavičice nam povedo, kaj je voda in kaj je vino, kedaj vživamo sladke, kedaj grenke, kedaj kisle, kedaj prijetne, kedaj zoprne jedi.

Jezik je uboga stvarica, ki nima kosti; prav kakor rak kedaj sleže staro suknjo. Tudi jeziku bi se morala slaba goditi, ce ne bi bil tako krepko

pomoč imamo. V Ljubljani se je osnovalo „Vzajemno podporno društvo“, ki daje priliko z malimi tedenskimi doneski prihraniti si v 7 letih in 6 mesecih čez 200 gld. Pa kako je osnovano?

Kedor pristopi, mora obljubiti, da bode vplačeval vsaki teden 50 kr. skozi sedem let in šest mesecev — torej vplača skupaj 195 gld.; kar pa ima to društvo v tem času dobička, to se razdeli med člane, ki so bili sedem in pol let pri društvu, kar bode pač zneslo kakih pet goldinarjev odstotkov na zgoraj imenovano vplačano svoto.

Kedor pristopi k društvu, ima vže prvi dan pravico, prositi posojila, ki se mu dovoli rado, ako ima potrebno varstvo ali zastavo. Obresti pa plačuje od posojila po krajcarjih vsaki teden sproti. Recimo, da si izposodiš 100 goldinarjev. Plačevati ti bode treba navadni donesek 50 kr. zraven še 14 kr. za obresti, skupaj 64 kr. vsaki teden. Ali v tem prav za prav sam sebi plačuješ obresti, dasi plačuješ po sedem od sto, ker dobiyaš od tistih 50 kr., katere p'lačuješ na teden, dobiček — dividendo — po pet odstotkov, torej plačaš od posojila prav za prav samo dva odstotka obresti — kar gotovo ni predrago. — Recimo dalje: rokodelski pomočnik daje vsaki teden 50 kr. — in to je mogoče skoraj vsacemu, ako hoče — v enem letu ima 26 goldinarjev in delež dobička — v sedmih letih in šestih mesecih pa potegne nad 200 goldinarjev ter postane lahko sam svoj — mojster. Koliko je rokodelcev, ki prav brez potrebe vsako nedeljo zapravijo več kakor dvakrat 50 kr. — kako lahko pridejo do premoženja z resno voljo, ako pristopijo „Vzajemno zavarovalnemu društvu v Ljubljani!“ — Sedem let bode moral ostati pri društvu — toraj moral hraniti. Tudi če si kaj izposodi, vendar njegov denar

zavarovan. Toda dva in trideset junakov ga čuva noč in dan: skriva se za zobe. Seveda pade v hudih bojih marsikateri izmed njih, pa to nič ne dé. Nadomesti se z novim. Zdaj pa tudi vsakdo vedi, zakaj si nekateri ljudje dajo napraviti nove zobe. Osramočen bodi oni, ki je trdil, da se godi to iz nečimurnosti, ali pa zato, da se škrbe ne bi videle! Vzrok je jasen in očiten: jezik mora biti dobro zavarovan, da se mu kaj ne pripeti. Sploh je jezik zelo srečen ud človeškega telesa. Kolikokrat se pregreši! Ali je zato kaznovan? Nikoli! Kako pa hočemo do njega? Naj bi bila všesa tako predrzna, joj, to bi je natezali in vlekli! No, sicer morajo pa tudi mnogokaj pretrpeti namesto jezika; dostikrat uhliji čutijo, kako je jezik nepreviden in hudoben. Jeziku se godi dobro, kakor ribi v vodi. Saj je pa tudi zares zmeraj na mokrem, kakor riba. Zato je pa tudi vedno zdrav, kakor riba v vodi. Kako rado te trga po glavi, kolikokrat te bolé zobje, ušesa, oči — sami sosodje

ostane v kasi in mu nesi obresti! — le po preteku imenovanega časa se mu dolg odtegne od zneska, ki se mu ima izplačati.

Kaj pa če kedo nima poroštva, bode li dobil posojilo? Od začetka ne, ker mora društvo paziti, da ne bode imelo izgube; ali ko je vplačeval kake dve leti po 50 tedenskih krajezarjev, potem pa vže lahko dobi saj kacic 37 gld., ker so varstvo njegova vplačila.

Društvu na čelu so gospodje, katerim se sme popolnoma zaupati. Radi tega pričakujemo, da bodo naši ljudje iz nižih in srednjih stanov obilo pristopali k društvu. Kedor se želi bolj podučiti, naj le piše po pravila v Ljubljano in dobi je. Čas za vpisanje je podaljšan do 1. maja — le da je treba vse zaostalo od 1. februarja dalje doplačati. Torej pristopajte pridno, gotovo se bodele prepričali, kako koristno je to društvo. Ako pa ne boš mogel pristopiti letošnje skupini — pa v pošto hranilnico z novci — drugo leto je daš pa vzajemnemu podpornemu društvu!

Kaj je novega po avstrijskem cesarstvu?

Iz naše mile domovine ne vemo kaj posebnega. Vrli Korošci bijejo ljut boj z nadletnimi liberalnimi Nemci, ki bi nas najraje kar s sveta spravili. Zadnje zborovanje prekristnega katoliškega narodnega in gospodarskega društva se jim je vrlo obnesel — celo zagrizeni Nemci govorijo o njem. Tudi nekaj, minister Gauč je obljubil, da bode skrbel, da se v Gorici in Trstu ustanove po postavi potrebne slovenske šole. Da bi le ne ostalo samo pri obljubi gospodje lahoni;

jezikovi! — a on ni skoraj nikoli bolan. Da pa vendar ne pozabi, kako betežno je človeško telo, doleti ga včasih tudi kaj. To-le so bolezni, ki ga pokoré: vnetje, rak, mrtvoud, podaljšanje ali makroglosija, razne otekline in pa neizogibna — jetika. Oteklin, vnetja, raka in mrtvouda jezikovega pač ni treba razlagati. Toda kaj pa je makroglosija ali podaljšanje? Temu se je jezik podaljšal, ali kar je ravno tisto: ta ima makroglosijo, pravimo onemu nesrečnežu, kateremu je jezik tako otekel, da nima prostora v ustih, temuč da išče utehe zunaj zobnih mej. È, to je huda bolezen, Bog nas je varuj! Morda tudi ne bi škodovala besedica o jetiki, za katero boleha jezik. Nò, ta se začeuja z malimi mehurčki na robovih njegovih, konec je pa seveda, kakor pri jetiki vselej — žalosten. — Po mnenju nekaterih čudakov so ženske z jezikom bolj obdarjene kakor možaki. A nasprotniki jih ostro zavračajo, češ mož ima tudi tu prednost, ker njegov jezik kaže svojo moč na govorniških odrih, pri javnih shodih

se ne bodo vdali radi! V državnem zboru je priporočal poslanec Roser, naj se kmetijstvo podučuje na vseh ljudskih šolah. Gotovo bi bilo stokrat boljše, kakor je sedaj marsikaj, česar se morejo otroci učiti, da hitro pozabijo — ne rabijo pa nikdar ne! — Naš vrli poslanec g. Pfeifer se je zopet krepko potegnil za ubogo Dolenjsko, ki so bili poškodovani po vremenskih nimah — ter obžaloval, da vlada doslej ni nič storila, da-si je meseca decembra kazal, kolika revščina je tu in tam po Dolenjskem.

Finančni minister je naznanil, da hoče dati 500.000 kvintalov soli po 5 gld. za živinorejce kot živinsko krmsko sol. Dolgo jo je vže zahteval državni zbor — slednjič vendar dosegel. Upamo, da bodo živinorejci pridno segali po soli.

Vlada je objavila program za novo večino, katere pa še nima — in je skorej tudi ne bode dobila. Program ni tič ne miš — pač pa precej ugoden liberalnim Nemcem. Tafe se bode gotovo prepričal, da se dandanes s polovičarstvom več ne dosega namen. Ali bel ali črn, to edino je možko pa tudi možno. Vže sedaj je videti, da s tem programom nobena stranka ni zadovoljna.

Kaj je novega po širokem svetu?

Predeň danes obrnemo kamo drugam svoj pogled, ozrimo se v slavni Rim! Tamo je častiljiv starček, ki kakor jasno solnce na nabu sveti, a tudi vse obrača na-se — slavni papež Leon XIII. naš sveti oče. V nedeljo dné 19. t. m. bodo obhajali 50letnico, od kar so bili posvečeni v škofa. Redek dogodek je 50letnica mašništva in slovesno se obhaja, ali kako redko se pa zgodi, da doživi kedo 50. leto v škofovski časti. To srečo imajo

in drugod. Posredovati in miriti ne kaže; pritisnejo naj namreč še ženske same — Bog znaj, kako bi se izteklo! — Če odgovorimo še na vprašanje, zakaj je jezik ravno v ustih in ne kje drugje na našem telesu, končan je njegov popis. Nekateri na to ne vedó kar nič črhiniti; nekateri pa menijo, da zato, ker bi bila usta sicer preveč prazna. Skoraj najpametnejše jo je res potegniti z drugimi.

Zdaj ko nam je znano, kakšen je jezik, razložiti nam je še imenitno vprašanje, zakaj ga imamo. Nekdo se je brez daljšega premišljevanja tako-le odrezal, ko mu je bilo na to odgovoriti: „Da spoznamo, ali je človek zdrav ali bolehen. Kedar je jezik ves bel in suh — je slabo znamenje!“ No, nekaj je že to, nekaj. Vendar zasledimo brez posebnih težav še druge njegove naloge in uloge. Jezik rabimo namreč, da okušamo jedi in tvorimo razne glasove, recimo, da govorimo, pojemo, žvižgamo, stokamo in se smejemo.

(Dalje prihodnjič.)

naš sveti Oče — kako bi se ne veselili mi verni njih otroci? Kako bi se ne radovali pravim, ako pomislimo še, kaj so ravno sedanji papež za nas, za cerkev, za vesoljni svet? Prav ob kratkem rečemo: malo je bilo doslej mož na prestolu sv. Petra, ki bi bili storili toliko za blagor človeštva, kakor ravno sedanji. Cerkev se je od njih vladanjem jako razširila in ukrepila, kakor na Škotskem, v Bosni, Indiji, v severnej Ameriki, Avstraliji in drugod. Slovanskima apostoloma ss. Cirilu in Metodu so oni skazali večjo čast, da so veleli vesoljnemu katoliškemu svetu častiti ju kot svetnika. Pa koliko so se trudili po svojih učenih enciklikah (papeževih pismih, ki so namenjeni za vso cerkev katoliško) za pravo srečo človeštva — nobena reč ne uide njihovemu paznemu očesu: kakov naj bode zakon, kako vrejena krščanska država, kako pogubne so skrivne družbe, kako naj bode razmerje delavcem in delodajalcem, kako naj se pomaga na krščanski podlagi delavskim stanovom, o političnej avtoriteti, prostosti itd. Svet se čudi duhu velikega našega papeža, čudi se ter ga spoštuje. Celo drugoverni vladarji so se vže večkrat obrnili do njega za svet, pa tudi poslušali modre njegove razsodbe. In sedaj tekmujejo po celem svetu celo mesta, ki se ne odlikujejo ravno po svojej verskej gorečnosti, povsod se skušajo pravim, kako bi poslavili 50 letnico Leona XIII. — Božja previdnost nam ga je ohranila tako dolgo. Bodimo jej hvaležni, veselimo se! Praznujmo imenitni dogodek, a zlasti pa molimo za dragoceno življenje starčka Leona XIII. v Vatikanu. Bog ga ohrani še leta in leta v blagor in slavo svojej cerkvi!

Grda **panamska afera** na Francoskem je končana: sodnija je obsodila nekaj gospodov, ki so si daljali stotisočake pod prste, za nekaj let pod kjuč, med njimi tudi starega imenitnega moža Lesepsa, ki je prekopal zemsko ožino Suez med Azijo in Afriko. Gotovo pa je, da veliko več goljufov — gospodov še hodi prostih po Francoskih tleh.

Nekaj prav podobnega imajo tudi na Laškem. Neka „**banka romana**“ je goljufala ljudi kar za 65 milijonov, ker je izdala bankovce, ki niso bili z ničem pokriti. Da se je pa mogla varno čutiti, je podkupovala državne poslance; samo neki De Zerbi je dobival baje na nje po 400.000 frankov na leto. Zoper tega moža so vže pričeli preiskavo.

Ruski cesarjevič je bil nekaj dni v Berlinu. Govori se, da so se radi tega razmere med Rusijo in Nemčijo jako zboljšale. Cesarjevič je namreč razjasnil, da se Rusija s Francijo ne zveže, Rusi si ne dajo od nikogar vezati rok.

Bolgarski knez Koburžan mnogim zlasti še Rusiji ni po volji. Radi bi se ga iznebili. Ker

ga pa najbolj varuje odločni minister Štambulov, se boj obrača posebno zoper tega.

Na **Angleškem** bodo obravnavali predlogo, da se katoliškim Iroem dá večja samostojnost. Kako bode, pač še ne vemo; želimo pa, da se slednjič vendar vrnejo tem vrlim katoličanom pravice, katere jim je jela Angleška jemati pred 300 leti.

Piše se nam:

Iz Ljubljane. — (Velečastni gospod Jožef Marn — umrl). Prenehala je biti žila jednemu izmej najbolj odličnejih in najbolj učenih sinov cele Slovenije, — velečastnega gospoda Jožefa Marna, viteza Francišek-Jozefovega reda, upokojenega profesorja, častnega kanonika, predsednika „Maticе Slovenske“ itd. ni več mej živimi, odstrigla mu je smrt nit življenja 27. prosinca tekočega leta ob desetih dopoldne po dolgi in mučni bolezni.

Blagi pokojnik je zagledal luč sveta v Štangi na Dolenjskem, 13. sušca 1832 leta. Šolal se je v Ljubljani jako izvrstno in bil gojenec knezoškofijskemu deškemu semenišču „Alozijevišče“. Leta 1848 se je začelo v Avstriji vsled nove ustave vse nekako živahno gibati. Ni torej čuda, če so se tudi dijaki višjih šol v Ljubljani s svetim ognjem navdušili za domačo stvar. Učenci-Alozniki so ustanovili hišen list „Daničico“ in se pridno urili v njej v maternem jeziku; jeden glaynih sotrudnikov, in leta 1851. celo urednik, ji je bil naš Marn. V javnosti se je menda rajni najprvo oglašil leta 1849. v drugem tečaju „Vedeža“ in v „Zgodnji Danici“. Leta 1852. je pisal za Janežičevo „Bčelo“, leta 1853. in 54. pridno podpiral „Danico“, in leto nato popravljal „Wolfov“ slovar. V tem je dovršil bogoslovje. Prigovarjali so mu videč njegovo nadarjenost in marljivost, naj se gre na Dunaj naprej izobraževati, a vsled krhkega zdravja se ni vdal tej želji, temveč je šel v Horjul za duhovnega pomočnika. Leta 1857. je pomagal sestavljati Volcu slovensko sveto pismo, in še to leto ga pokličejo kot namestnega učitelja predavat v VIII. in VII. razred slovenščino na ljubljansko gimnazijo. Naslednje leto je učil po vseh šolah krščanski nauk. Leta 1859. je bil potrjen za učitelja veroznanstva na nižji gimnaziji, in leto nato je malone samouk naredil preskušnjo iz slovenščine. Leta 1863. se je praznovala kar najbolj slovesno po vsem Slovanstvu tisočletnica, kar sta sveta blagovestnika: Ciril in brat njegov Metodij, prižgala sinovom Slave blagodejno luč svete vere, in iz vseh pokrajin so vreli na grob Metodov v moravski Velehrad unuki onih, katerim je on, z bratom Cirilom pokazal pot h Kristu. Tudi Slovenci so potovali tje, mej njimi — naš Marn. Pa ne-le, da je šel počastiti blagovestnikov grob, on je tudi izdal v spomin na ta važen dogodek in uredil izborno knjigo, z imenom: „Zlati vek“, v katero je i sam spisal več sestavkov. Uprav tega leta (1863.) je tudi sestavil slovnico slovenskega jezika in začel izdajati znani „Jezičnik“, katerega je spravil na dan celo trideset zvezkov in s katerim se je posebno proslavil in zagotovil si trajen spomin pri poznih rodovih, pri rodovih, ki bodo živeli po naših pokrajinah, ko vže ne bo več njegovega prahu. Leta 1880. je izdal „Kopitarjevo spomenico.“ Leta 1865. se je ustanovila „Matica Slovenska“. Takoj iz početka je bil voljen v njen odbor, opravljal leta

1867. službo zapisnikarja in ključarja, in jej leta 1886. postal celo predsednik in deloval zanjo goreče in vspešno do zadnjega diha. Vseskozi je bil tudi marljiv sotrudnik „Zgodnji Danici“ in „Slovenca“. Leta 1890. je bil povzdignjen v častnega kanonika, in dve leti potem (1892) je prosil za pokoj od učiteljskega posla, kateri se mu je tudi podelil. Pa ne-le samo to, cesar sam ga je ob tej priliki visoko počastil — odlikoval ga je namreč s Francišek-Jozefovim vitežkim redom za mnoge njegove zasluge in za njegovo dolgo delovanje na trudapolnem šolskem polju. Omenjena odlika se mu je pripela na prsi, pod katerimi je bilo toli blago srce, lansko leto, na dan cesarjevega godu, t. j. 4. vinotoka, v okrašeni telovadnici tukajšnje gimnazije.

Cela Slovenija se je veselila tega radostnega dogodka in želela proslavljenemu sinu svojemu, da bi užival bolj pokojne dni na večer svojega življenja v največji sreči in miru ter nam podaril zvest marnosti svoji še marsikakav plov bistrega svojega una. Toda ni se zgodilo tako; ugasnila mu je luč življenja 27. prosinca, grob nam je za vedno odtegnil moža, ki je stal v vrsti naših največjih velikanov-učenjakov.

Kaj nam je bil blagi pokojnik, in kaj smo ž njim izgubili, to pač najbolj kaže veličasten njegov pogreb, kakoršnih morda ni mnogo doživela stara Ljubljana.

V nedeljo, 29. prosinca ob pol petih popoldne prišli so milostni knez in škof sami pred stanovanje umrlega, blagoslovili ostanke njegove, vodili jih mej gromovitim petjem gg. bogoslovcev v stolnico, opravili tu slovesni „miserere“ in izročili nato veleč. g. proštu Leonardu Klofutarju vodstvo mrtvaškega sprevoda, ki se je sedaj kaj veličastno razvil. Na čelu so stopale učenke Lichtenthurnove sirotišnice, nato gojenci „Marianum-a“ in mladež obeh gimnazij s svojimi profesorji. Šolski mladini je sledilo katoliško rokodeljsko društvo, katoliška družba. Za njo so se nesla redovna znamenja umrlega, venci, in naposled je prišla na vrsto krsta, pred katero je korakala duhovščina, za njo pa je šlo veliko odlične gospe in nebroj priprostega ljudstva. Skozi cerkev svetega Krištofa so šli pogrebeci s pokojnikom k jami in ga spustili vanjo. Sedaj so se opravile za njim navadne molitve, zapela se pretresljiva „Nad zvezdami“ tako mogočno, da se je krepko razlegala po tem mirnem prostoru, in nato je stopil k grobu g. prof. Levec in se v kratkih, a tembolj krepkih besedah poslovil od rajnega, predno ga zakrije gruda prsti. Ko je skončal, začelo se je votlo bobnenje — in veleč. g. J. Marna je sprejela v svoje naročje mati zemlja, in sedaj pričakuje vstajenja na mestu, kjer spé dolgo spanje naši Zarnik, Jurčič, Levstik in mnogi drugi.

Tak je bil pogreb rajnega, pogreb tak, kakoršen se mu je spodobil — veličasten.

Z g. Marnom nas je zapustil mož-učenjak, priljubljen učitelj, duhovnik brezmadežnega slovesa in plodovit pisatelj. Res je, da, kedar grob po takem velikanu

— — — — nemilo zine,
Angelj čist na svetu mine:

in res, da bolj' ga srca ni imela Slovenija, kakor je bilo srce rajnega.

Pa ne bodimo preveč žalostni, kajti smemo upati, da je pokojni vže v nebesih, kjer bo prosil za nas, za Slovence pri — Bogu.

Te vrstice naj bodo kot šopek cvetov, položene na grob dragega učitelja od hvaležnega učenca.

M. P.

Iz Dobrove pri Ljubljani. — Veliko sem vže bral v „Dolenjskih Novicah“ o sadjereji. Sadite jablane, hruške za stare zobe. Ta nauk ste vže dostikrat ponavljali Dolenjcem; da bi Vas le ubogali; saj jim je sedaj treba tem bolj, ker trta več noče dajati toliko sladke kapljice, kakor v starih dobrih časih.

Naši Dobrovčani se sploh ravnaajo po zgornjem nauku — seveda ne vsi. Sadjereja pri nas od leta do leta bolj napreduje. Naš vrli nadučitelj nam je pri tem najlepši vzgled. Napravil je šolski vrt, ki meri čez 10 arov, pa se sme tudi primerjati z najboljšimi na Kranjskem. Učenci se kaj pridno uče, pridno sadé; o tem se lahko prepriča vsakdo, ki gre skozi našo faro.

Pa vendar ne mislite, da se prej pri nas ni nič storilo; o tudi pred 30, 50 leti smo imeli vže dobre in pridne sadjerejce. Za vzgled Vam povem samo enega — France Bizjak na Dražovniku pri Dobrovi se peča s sadjerejo vže čez 50 let! Tisoče in tisoče drevesec je vže šlo iz njegovega vrta na razne strani Kranjske. Tudi sedaj ima še prelep sadnjak mladih jabolk in hrušek. Z izvrstno robo in pa prav po ceni rad vstreže vsakemu, ki se nanj obrne. Priporočam vrlega moža zlasti bližnjim rojakom; prepričan sem, da bodete popolno zadovoljni.

Domače vesti.

(Pozor!) Dragi bralci, ne pozabite brati današnjega članka o škropljenji!

(Udanostne izjave) naš. mil. knezoškofu so poslale dalje občine: Vrh pri Vinici, Šturije v vipavske dolini pa trg Vače. — Slava vrlim možem; odločno je treba stati za prepričanje katoliško. Odločnost bodi moževa čast!

(Šole na gimnaziji) so sklenile prvo polletje 11. t. m., kakor čujemo z dobrim vspehom. Le 28 odstotkov izmed dijakov ni doseglo povoljnega vspeha. Prosto imajo do pepelnične srede.

† (Umrli je v Kostanjevici znani gostilničar in mesar Bučar, — v Novem Mestu pa cestar — stari „grenadir“ Doblehar. —

(„Novomeška podružnica družbe sv. Cirila in Metoda“) je imela svoj redni letni občni zbor dne 9. t. m. pri mnogobrojni udeležbi. Iz poročila načelnštva smo povzeli, da je nje glavno delovanje obstalo v nabiranji doneskov in razpošiljanji do glavnega vodstva v Ljubljani došlih knjig. Podružnica je našla največ zanimanja od Novomeščanov, nasprotno se pa okoličani le malo za njo brigajo in je imela udov skupaj 77 in sicer 2 pokrovitelja, 16 ustanovnikov in 59 letnikov; pokrovitelja sta ji g. Viktor Rohrman iz Ljubljane in telovadno društvo „Dolenjski Sokol“. Občni zbor je izrekel vsem podpornikom, posebno pa gostom v Brunnerjevi gostilni in g. Antonu Virantu za nabiranje prostovoljnih doneskov toplo zahvalo in sklenil prirediti v korist družbe večjo gledališno predstavo. V načelnštvo za tekoče leto so bili izvoljeni: prvomestnikom g. Janez Krajec; zapisnikarjem: g. Otmar Skale; blagajnikom: g. Karol Rozman in tem namestnikom gg.: Jan. Mechora, Ivan Vrhovec in Jurij Pfeifer. Zastpnikoma v velikej skupščini s' izvoljena kakor lani gg. prof. Novak in Vrhovec. Novo načelnštvo bo glavno skrb in vse moči obračalo v to, da pridobi naša velevažna družba sv. Cirila in Metoda kar mogoče zdatno podporo. (Gledé na korist družbe same smo nekaj izpustili. Vredništvo.)

Matija dr. Prednik 1. d. 1905 u. v. 2.
Zit. 72. 10. 1905. Dobrovo pri Ljubljani, 1895. 12. 20. v. 1. m. 1896.

(V odborovi seji kmetijske podružnice) dne 6. t. m. se je sklenilo: 1.) da se ustanovi za gospodarje Novomeškega okraja kmetijsko bralnico, in sicer v hiši rokodelskih pomočnikov v Novem Mestu, kjer je potreben prostor blagodušno prepustilo slav. načelnikstvo te družbe, in da se naprosi za sodelovanje gosp. R. Dolénca, vodja deželne kmetijske šole na Grmu; 2.) da se napravi podružnična knjižnica, za katero je izprostiti potrebne knjige pri udihi in prijateljih kmetijske podružnice; 3.) da se ogradi podružnična trtnica z bodečo žično ograjo; 4.) da se obrne podružnica še jedenkrat na veleslav. deželni odbor s prošnjo za podporo in brezplačno podelitev ameriških trt, potrebnih za nasad trtnice; 5.) da se naroči potrebna množina modre galice.

(Nedeljska kmetijska bralnica) se bode otvorila v nedeljo dne 19. t. m. ob polu 9. dopoldne v hiši katoliške družbe rokodelskih pomočnikov v Novem Mestu. Vabimo tedaj vse gospodarje, da v prav obilnem številu pridejo ter se zberó v hiši rokodelskih pomočnikov, kjer se bode namen in korist bralnice natančno razložil. Z ozirom na to, da je vstop v bralnico dovoljen vsem gospodarjem in sploh odraslim kmetovalskim mladenčem, in z ozirom na to, da se bode v hranilnici brezplačno dobival potreben poduk v kmetijskih zadevah, pričakujemo, da bodo kmetovalci radi zahajali v to bralnico, ki je namenjena v vsakem oziru le njim v korist.

(Vodnikova veselica) v Novomeškeji čitalnici je bila jako sijajna in prav obilo obiskana. Gotovo je bila kakor tudi druga leta — venec vseh novomeških predpustnih veselic.

(Katoliška družba rokodelskih pomočnikov) je napravila 12. t. m. svojo drugo veselico, pri kateri so rokodelci zopet pokazali spretnost in pridnost. Šaljiva deklamacija je vgapjala; pomočnik K. ima prijeten glas in zna vrlo prednašati. G. dr. Marinko pa nam je v kratkih potezah v svojem govoru pokazal velikost in pomembo slavnega Leona XIII. zlasti še gledé na Slovane in delavske sloje. Igra „Pravda“ se je ponavljala, ali ugajala kakor leta 1891. — Le vrlo naprej gg. pomočniki! Trud bode rodil obilno sadú.

(Nesreče.) V Gotni Vasi se je 9. februarja necega voznika devetletni sin obešal na voz, ki ga je pa tako nesrečno pritisnil ob steno, da bode težko ozdravil. — V Šmariji pod Ljubljano je 7. februarja nekega delavca v predoru (tunelu) zadel kamen in ga do smrti ubil. — 1. t. m. je v Mirni Peči pri grajenju železnice podsula zemlja 13letnega dečka Josipa Pugelj-a iz Vel. Kala.

(Na Radlici pri Bučki) je umrl pri sestrah magdalenaricah upokojeni duhoven g. Val. Orehek. Pokojni je bil blaga duša; posvečen l. 1874. Služboval je v Svibnem, v Šent-Lorencu, v Čemšeniku, v Št. Jurju pod Kumom. Več let vže je bil bolehen, radi česar je stopil v pokoj. *Op. Maklo 10.8.89-90*

(Skrajna surovost). Kaj že moram storiti? Njemu okna razbiti, pa paziti, da me nihče ne vidi. Ako me obdolže, tožim ga potem radi razžaljenja časti in gotovo — da gotovo pride še vrh tega pod ključ. Veselja ne bode potem konca; zložil bodem potem pesem, ter jo vsaki dan povzročitelju trikrat pri z vinom obloženi mizi prepeval — oh tako gniljivo, kakor sem vže vajen, — sanjalo se je dne 30. oktobra zvečer komaj dvajseto leto spolnivšemu F. Š. v go-

stilni pri Berdavsú, ker je na škrinji spal. Pa menda v najprijetnejših sanjah izbudi ga gostilničarjev nemili glas, zahtevajoč, da naj gre tje spat, kjer se je napil — in šel je. Pa ne k počitku, ampak tje in nameril na okno. K sreči odletel je nevarni sunek ob okviru, ter razbil samo dve šipi in napravil še nekoliko druge škode. Pomilovanja vredni pa ni v svojem junaškemu ponosu premislil, da ga pri svitu lune tudi navadno oko lahko spozna in preveč zaupajoč sanjarijam šel ga je tožit tistega, kateremu je napravil škodo in strah, pa je voljno potrpel, tožiti ga brez vzroka. S tožbe pa je propal. A stvar se je na samo sebi maščevala. Preiskava je prišla od druge strani in sanjar je bil dne 11. januarja t. l. za krivega spoznan in obsojen. Rzsodbe je bil pa ta junak še vesel — morda še gre enkrat tje k Brdavsú na škrinjo spat. Pa še naj katera Egiptarca reče, da niso sanje resnične?

(Vreme.) Jug je vendar jel zadnje dneve pihati ter topiti debelo snežno odejo. Ponoči od 12. na 13. je sicer zopet palo malo snega; ali ker imamo vnovič lepo, se pač nađejamo, da kmetovalcu kmalu zasijejo krasni dnevi, da bode prej mogoče prijéti za delo.

(V Podražu pri Trati) nad Škofjo Loko je 22letni sin ubil lastno mater, ker mu ni hotela dati boljših jedil. Grozno, kamo pridemo!

(Popravek). V zadnjem listu se je po prezrenju vrinila neka čudna napaka v inserat: 14 let starega mrjasca — pač ni saj mu nož ne prizanaša toliko časa! Mrjasec je star 14 mesecev. Torej gospodarji — le po njem!

Vabilo k družbi sv. Mohorja.

Navada je že, da se poleg „družbinega oglašnika“ vsako leto še posebej zglasimo ob času, ko se po slovenskih pokrajinah nabirajo stari in novi udje družbe sv. Mohorja. Zvesti tej navadi obračamo se tudi letos do milih naših rojakov s prijaznim povabilom: Pristopite zopet, komur je to le količkaj mogoče, v kolo bratov in sester povsod znane bratovščine, ki Vam za boren goldinar pripravlja v dušni in telesni hasek šest lepih in dragocenih knjig, po vrhu pa ponuja še obilno duhovnih dobrot za opravljanje vsakdanje bratovske molitve! Podvizajte se, da ne zamudite pristopu odločenega obroka dne 5. sušca — da prej ko prej zvemo, koliko izvodov družbinih knjig se ima v tiskarni natisniti ter se tako izognemo nepotrebnih troškov. Bližnjim rojakom, koroškim Slovincem pa še posebej polagamo gorečo željo in prošnjo na srce, naj ostanejo družbi zvesti ne samo dosedanji udje, ampak naj bi jih pristopilo še toliko novih (zlasti, koder jih je zdaj bilo še malo), da bomo vsem drugim Slovincem v največjo radost mogli vprihodnje zapisati: krške škofije število vsaj 5000!

Da se bode pa spet vršilo vse redno in točno in tudi izpolnile naše nade in želje, v to so nam porok izkušeni čč. gg. družbini poverjeniki in sploh vsi goreči gg. duhovniki slovenski, ki storijo v tem oziru, kar morejo, — njim ni treba še le posebnega vabila ali priporočila, oni ne čakajo prošnje. Mirno Vam torej, čestiti bratje! zaupamo bližnjo prihodnost Mohorjeve družbe. Vemo, da Vas stane tako naraščajoča družba ob nabiri mnogo truda, skrbi in požrtvovalnosti: prosimo le vstrajnosti — plačal bo Bog!

Knjige se prirejajo iste, kakor so naznanjene v družbinem oglašniku letošnjega koledarja. Slomšekov: „Življenje srečen pot“ ima tri dele: I. nauke, II. vzglede in III. molitve, katerim so dostavljene na-

vádne litanije; tako bo služila knjižica kot popolen molitvenik, ki se naroča lahko tudi izvirno vezan ali v usnje z zlato obrezo po 60 kr., ali pa v platno z rudečo obrezo po 40 kr.

Ob tej priliki izrekamo presrčno zahvalo veleč. gosp. Konradu Šnap-u, kanoniku prvostolne cerkve Zagrebske, ki je družbi pred kratkim poslal obveznico v vrednosti 100 gld. „s molbom: da me medju utemeljitelje cienjenoga Vašega društva upisati izvolite“.

Velezaslužni národnjak, župnik in državni poslanec pokojni Božidar Raič pa je bil družbi volil 50 gld, katerih smo po odbitih odstotkih ravno kar prejeli 45 gld. Bog daj vrlému možu nebesa!

V Celovcu, dné 5. svečana 1893.

Odbor.

Vodstvo deželne vinarske, sadjarske in poljedelske šole na Grmu išče

vrtnarskega pomočnika

popolnoma veščega v sadjarstvu, vinogradarstvu in kolikor toliko tudi v zelenjadarstvu in cvetličarstvu. Plača je 252 gold. na leto in prosto stanovanje brez hrane, s hrano pa 144 gold. Nastop službe 1. marca t. l. — Dalje kupi tudi vodstvo

hrastove doge

za napravo dveh sodov po 20 hektolitrov. Doge morajo biti suhe. (38)

Županstvo Šmartno pri Litiji naznanja, da je c. kr. dež. vlada dovolila

dva živinska semnja

in sicer v torek po 14. februarju t. j. o sv. Valentinu in v torek po 8. septembru ali Mali maši. Živina bude letos oba semnja mitnine (cola) prosta. (50)

Šmartno pri Litiji, dné 30. januarja 1893.

Deset centov

dobrega krompirja

ima na prodaj skupaj ali pa na drobno

Franc Saje,

[52] Hrušovec, fara Prečina.

Dva učenca,

krepkega zdravja in lepega obnašanja, sprejmeta se takoj v prvi dolenski mlin na valčke, kjer dobita tudi primerno plačo. Oglasiti se je v Bajnofu pri Novem Mestu. (44)

Na prodaj nova hiša!

V Kandiji 10 minut od Novega Mesta, je naprodaj nova hiša, katera je na jako lepem kraju in je pripravna za gostilno ali kakega rokodelca. Hiša sestoji s' treh sob, pri katerej so tudi klet svinjak in njiva. Vse to se proda po jako nizki ceni. Naročila naj se pošiljajo v Kandijo pri Novem Mestu št. 56. (55—1)

Oznanilo.

Posojilnica v Črnomlji,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo,

ima

26. februarja t. l.

svoj redni občni zbor

in sicer popoldne ob 3. uri v posojilnični sobi.

DNEVNI RED:

1. Poročilo ravnatelja.
2. Račun za leto 1892 in sklep o razdelitvi čistega dobička.
3. Določiti se načelništvu remuneracija za l. 1892.
4. Nasveti.

K obilni udeležbi uljudno vabi

(45)

načelstvo.

V najem se odda na več let

kröma

na Jesenicah ob Savi z vsem gospodarskim poslopjem, pivnico, vrtom in njivo, katera je na jako ugodnem kraju in je pripravna za vsakovrstno trgovino, posebno pa za tobak-prodajo, trgovino z flosarskim lesom in kjer je tudi postaja za flosarje. Natančneje se izvé pri lastnici Ivani Hočevar ravno tam. (53—1)

Prodajam svojo njivo

ležečo poleg Novega Mesta pod vložno števil. 237 imenovana Mauserjeva njiva. Več pove Josip Hummer, trgovec v Celji.

Razglas.

Občni zbor

prve dolenske posojilnice

registrovane zadruge z neomejenim poročtvom v Metliki

skliče se s tem

dné 26. februarja 1893

ob 9. uri dopoldne v pisarni mestne občine Metliške.

Dnevni spored občnemu zboru:

1. Nagovor ravnatelja.
2. Poročilo blagajnika.
3. Poročilo nadzorstvenega odbora.
4. Potrjenje računa za leto 1892. (54)
5. Predlog bilance za leto 1892.
6. Volitev ravnateljstva in nadzorništva.
7. Predlogi društvenikov.

Janez Kapelle s. r.

Išče se dober krojaški pomočnik.

Ponudbe naj se pošiljajo na Fran Lenarčiča v Novi Vasi pri Rakeku. (46—1)

Vsakovrstne slamnike

najnovjših oblik iz domače in tuje slame izdeluje, prodaja in popravlja po kolikor mogoče nizki ceni. Ustanovljena je bila leta 1863. Ceniki se pošljejo po pošti in poštne prosti. Več se izve pri **Franc Cerar-ju** preje **J. Merkužič** v **Damžalah, Gorenjsko.** (42-1)

V Novem Mestu se prodaja iz proste roke hiša v prav dobrem stanu

pripravna za **gostilno** ali **stanovanje**. Več se izve pri **opravnistvu „Dol. Novic“.**

Učenca,

kateri si želi učiti **usnjarskega obrta** in je **najmanj 15 let star**, se sprejme takoj pri **Fran Knafliču, Šmartno pri Litiji.** — Po dogovorjenji preskrbi tudi z obleko.

Delalnica za vrvarja (zalarja)

se radi smrti gospodarja takoj z vsem orodjem vred da v najem. Opravka je vedno dovolj in se lahko dobro shaja, ker ni daleč na okoli enacega obrta. Prašanja naj se pošiljajo lastnici **Mariji Strupi** v **Novem Mestu.** (45-1)

Proda ali v najem odda

se **baraka z tobakprodajo** in z vsemi pravicami od gosposke, katera se nahaja ob novi železnici proti **Kočevju pod Spodno Slivnico.** — Delo se bode pričelo meseca **marcija**, ki pa bode trajalo do meseca **septembra 1893.** Več se izve pri lastniku

Franc-u Simončič-u,

(48)

trgovec v **Št. Jurji,**

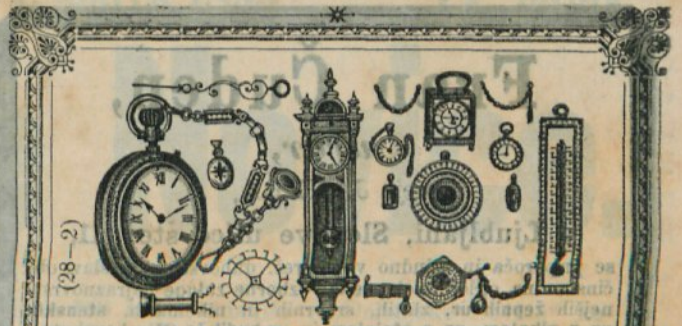
postaja **Šmarje, okraj Ljubljana.**

Na prodaj je

iz proste roke **zemljišče**, v **Gor. Brezovici**, eno četrt ure od **Št. Jerneja**, katero se sestoji z **jednega sadnega vrta, stavbene parcele**, na kateri sedaj hiša stoji. dalje ene njive, katera meri **tri orale (joh)** in delom **hrastove hoste.** Vse to se prodaja po jako nizki ceni. Kdor želi to kupiti, naj se obrne do lastnika **Franc-a Krašovic-a** v **Gor. Brezovici** pri **Št. Jerneji, Dolenjsko.**

Žagarji,

vešči pri **žagah** za **remeljne** in pri **cirkularnih žagah**, dobijo delo pri gospodu **Tönnies-u** v **Ljubljani.** (40-1)

ALOJZIJ RAJEC,

urar v **Novem Mestu** na **Velikem trgu**

priporoča slavnemu občinstvu ter posebno preč. duhovščini svojo bogato zalogo najraznovrstnejih **zlatih, srebrnih in nikelnatih žepnih ur, stenskih ur z nihalom (Pendeluhren)** in **ur budilnic (Weckeruhren), verižic** in drugih v to s'roko spadajočih stvari.

Cenik žepnim uram:

Najfiniješe nikelnate ure s ključem od gl.	3.20 do	5.—
remontoir-ure nikelnate „ „	4.50 „	5.50
sreberne ure s ključem „ „	3.50 „	8.50
sreberne remontoir-ure „ „	6.25 „	9.50
iste z dvojnimi oklepom „ „	8.20 „	14.50
zlate ure za dame „ „	13.— „	25.—
zlate ure za gospode „ „	20.— „	90.—
Amerikanske budilke po gl.	2.20, fine	garantirane po gl. 2.80.

Popravlja izvršnem vestno, točno in po prav nizki ceni ter z garancijo — Stare žepne in stenske ure se lahko zamenjajo za nove proti primernemu doplačilu.

Poštna naročila se točno izvršujejo.

30 stebrov za ograjo.

Kmetijska podružnica v **Novem Mestu** potrebuje za **ograditev trtnice 30 hrastovih stebrov.** Ponudbe sprejema predstojništvo v **Novem Mestu.** (36)

Na prodaj je morski čoln,

kateri je **napravljen, kakor čolni, s katerimi se vozi po morji; za Krko** bi bil kot **navlašč.** Več se izve pri **Janezu Jaksetu** v **Kandiji.** (43)

Pet pritličnih sob

z **vrtom vred je za oddati** v **Novem Mestu.** Kje, pove vredništvo **„Dol. Novic“.** (51-1)

Lahko in prijetno delo,

ki daje lep **postranski zaslužek**, ponuja se osebam, katerim njihova **postranska opravila puščajo nekoliko prostega časa**, Kdor bi želel lotiti se tega dela, piše naj **upravnistvu** tega lista ter naj nad naslovom **zunaj na zavitku** zapiše št. **232.**

Fran Čuden,

urar,

preje J. GEBA,

v Ljubljani, Slonove ulice šte. 11,

se priporoča in uljudno vabi preč. duhovščino in slav. občinstvo na ogled svoje velike izborne zaloge najraznovrstnejših žepnih ur, zlatih, srebrnih in nikelmatih, stenskih ur z nihalom, ur s stolalom in ur budilnic (Weckeruhren), ur z godbo in godbenih valčkov v ličnih politiranih omarih, raznovrstnih verižic, prstanov in uhanov.

Cene žepnim uram so naslednje:

Najfinejše nikelnate ure	od gl.	4.20	do	6.—
" srebrne ure s ključem	" "	7.50	"	10.—
" srebrne remontoir-ure	" "	7.50	"	12.—
" iste z dvojnimi oklepom	" "	9.—	"	18.—
" zlate ure za dame	" "	16.—	"	35.—
" zlate ure za gospode	" "	24.—	"	130.—

Budilke po gl. 2.80, fine. garantirane po gl. 3.40.

Garantiram povsem za poštenost pri meni kupljenega blaga; za zanesljivost mehanizma pa eno leto jamčim. — Cenjeni naročniki se mogó prepričati, da moje blago ni zamenjati z dunajskim blagom, vzlic temu, da prodajem dobro blago za res nizko ceno.

Popravila izvršujem točno in zanesljivo ter jamčim za dobro izvršbo. — Vnanjim naročnikom postrežem po želji z obratno pošto. (215—8)

Ilustrovane cenike pošljem na zahtevanje po pošti brezplačno in poštnine prosto

Tik deželne ceste in mostu na Krki je naproda

lepo posestvo,

katero je še v jako dobrem stanu, in je pripravno za krčmo, štacuno, ali za kako drugo obrtnijo ter se sestoji z hiše s štirimi sobami, kuhinje, jedilne shrambe dveh kletí pod hišo, živinskega hleva, pôda in kozolca z štirimi okni, dveh njiv, enega travnika in treh svinjskih hlevov. Kdor želi kupiti, naj se oglasi pri posestniku Franc Kastelic-u po domače Kovaču na Krki, pošta Krka (Obergurk). (19—4)

LEBINGER & BERGMANN,

trgovca z mešanim blagom in deželnimi pridelki

v Litiji pri „Škofu“

naznanjata, da sta si po prav ugodnih cenah priredila veliko zalogo raznega žita najboljših vrst, katerega bosta po spodaj zaznamovanih cenah prodajala in sicer star mernik:

lepe, čvrste, drobne, suhe koruze á l. gl. 20 kr. pšenice l gl. 80 kr., rži l gl. 40 kr., ječmena l gl. 10 kr., ovsá 90 kr., prosa l gl. 40 kr. itd.

Tudi priporočata svojo veliko zalogo špicerijskega blaga in raznovrstno blago za obleke, vse vrste mok in otrobov, kakor tudi najboljše železo za vozove, pluge itd.

Kupujeta vedno vse domače pridelke, kakor: jajca, maslo, kimmelj, deteljo, volno, češminovo kožo itd. po najvišjih tržnih cenah.

Z zagotovilom točne in dobre postrežbe z najboljšim blagom se priporočata

Lebinger & Bergmann,

(85—2)

v Litiji „pri Škofu“.

BRATA SCHWEIGER

v Črnomlju

priporočata svojo zalogo pravih naravnih, belih in drugih

istrijsanskih in dalmatinskih vin.

Vzorci se pošiljajo brezplačno in poštnine prosto. (11—4)

Učenca,

kateri je z dobrim uspehom dovršil ljudske šole sprejem takoj v poduk mizarske obrti.

Alojzij Kobe,

(30—9)

mizarski mojster v Metliki (Dolenjsko)

Merjasca

yorkširskega plemena, 14 mescev starega in polnokrvnega, kateri je jako dober za pleme, priporoča

(31—2)

Josip Košak,

Kronovo.

Četrť ure od Novega Mesta na Dolenji Ločenski cesti se oddajo

dve njivi

takoj v najem. — Več se izve pri

(32—2)

Souvanovih v Ločni.

V najem se odda na več let, ali se pa tudi prodá pod ugodnimi pogoji,

hiša šte. 36 na Velikem Pudlogu,

ležeča ob okrajni cesti, ki pelje iz Kostanjevice v Krško. Hiša ima dve velike sobe, kuhinjo, hlev in klet; pri njej so tudi dve velike njive in mali vrt. Hiša je nova in je pripravna za vsako trgovino, v njej je tudi krčma in trafika vže več let. Najemščino se lahko nastopi letos o sv. Jožefu. Natančnejši pogoji najemščine, oziroma prodaje se zvedo pri lastniku

Luigi Longo,

posestnik na Velikem Pudlogu, št. 36, pošta Leskovec pri Krškem, Dolenjsko. (33—2)

Stopnice iz celih hlodov (Blockstufen) in iz suhega hrastovega lesa kupuje G. Tönnies v Ljubljani, kamor naj se tudi pošiljajo ponudbe. (24—3)